

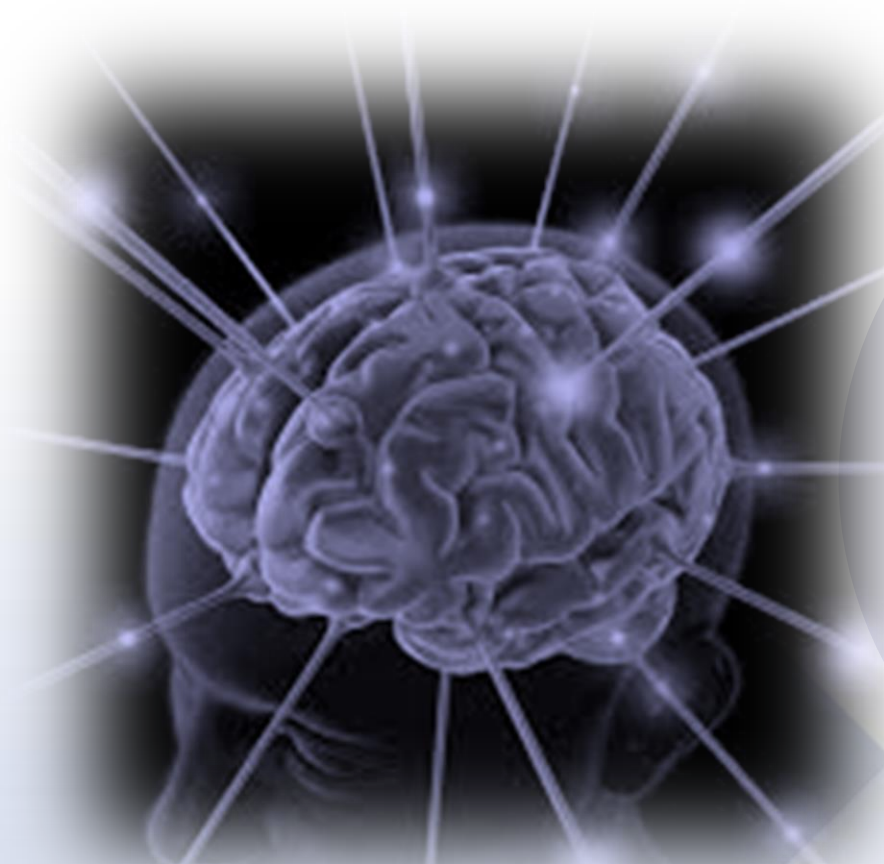

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Prepovedane droge: kaj vemo o razširjenosti uporabe in izstopajočih skupinah?

Andreja Drev

Zakaj so **droge** problem?

Droge
možgane
„ugrabijo“
in se postavijo
na sam vrh
motivacijske
lestvice

Razširjenost uporabe prepovedanih drog

Raziskava o uporabi drog v splošni
populaciji, 15–64 let

vsak šesti prebivalec

je že kdaj v življenju
uporabil katero izmed

prepovedanih drog ali **NPS**

20 %

12 %

konoplja

je najbolj razširjena
prepovedana droga

Starostno obdobje za začetek uporabe

večine prepovedanih drog
je od 18. do 22. leta.

Konoplja

uporaba kadarkoli, zadnjih 12 mesecev in
zadnjih 30 dni

Konoplja

mladi 15–24 let

uporaba

- SLO: zadnje leto 25 %; že kdaj 15 %
- EU: zadnje leto 17 %; že kdaj 14 %
- večina, ki je poročala o uporabi konoplje, je poročala tudi o uporabi NPS

tveganost redne uporabe

- SLO: 7 % ni tveganj; 13 % majhno tveganje; 51 % zelo tvegano
- EU: 3 % ni tveganj; 8 % majhno tveganje; 63 % zelo tvegano

dostop do konoplje (v 24 urah)

- SLO: 61 % lahko
- EU: 58 % lahko

viri informacij o drogah

- splet 59 %
- prijatelji 36 %
- zdravstveno osebje 31 %

Konoplja

15-letniki

**Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju
(HBSC 2014): uporaba konoplje med 15-letniki**

kadarkoli v
življenju:

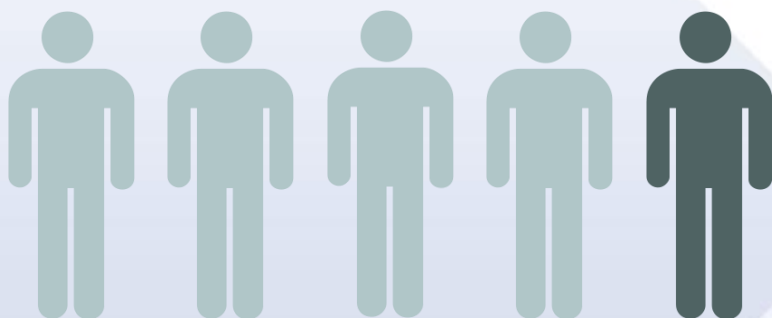
21,5 %

v zadnjem
letu:

18,7 %

v zadnjem
meseču:

10,3 %

3 %
uporabijo
konopljo
pri
13. letih
ali prej

23,5 % 19,1 %

Adolescenca: tvegano obdobje za uporabo **drog**

Vzroki – vzvodi za uporabo drog

- radovednost
- iskanje vznemirljivih občutkov
- preganjanje dolgočasje
- pripadnost skupini
- reševanje osebnih težav, stisk
- samozdravljenje

THE BATTLE
AGAINST BOREDOM

CONTINUES...

razlika

fantje

dekleta

Konoplja

zdravljenje, zastrupitve, smrti

Kokain, ekstazi

Splošna populacija:

- moški
- 15–24 let, 25–34 let
- šolajoči
- brezposelni
- brez partnerja

Ciljne skupine:

- visoko tvegani uporabniki drog
- obiskovalci nočnih klubov, zabav
- zaporniki

zastupitve
s **heroinom**
in
kokainom
v porastu

Heroin

Splošna populacija:

- moški
- 25-34 let, 35-44 let
- brezposelni
- brez partnerja

Ciljne skupine:

- visoko tvegani uporabniki drog
- zaporniki

NPS splošna populacija 0,6 %

moški

**starostna skupina
15–24 let**

šolajoči, brezposelni

mesto

21

**povprečna starost ob prvi
uporabi 21 let**

**injecirajoči
uporabniki
drog**

zaporniki

psihonavti

**obiskovalci
klubov,
plesnih
zabav**

**mladi v
starosti
15–24**

**moški, ki imajo
spolne odnose
z moškimi**

že kdaj v življenju
11 %

17,5 let
kanabinoidi,
19 let katinoni

radovednost,
eksperimentiranje,
boljše počutje

**kombinacija
s klasičnimi
drogami,
alkoholom**

že kdaj v življenju
SLO 13 %
EU 8 %

v zadnjem letu
SLO 4 %
EU 3 %

v zadnjem mesecu
SLO 3 %
EU 1 %

Eurobarometer, 2014
15–24 let

**obiskovalci
nočnih
klubov,
zabav z
elektronsko
glasbo**

**3-MMC,
metilón,
mefedron**

Kje dobijo?

- prijatelji
- preprodajalec
- redkeje splet

Kje uporabijo?

- zabave, dogodki
- s prijatelji, doma
- redkeje sami

Zaporniki

podatki Sistema za zgodnje opozarjanje na pojav NPS

2015: zaznali pojav sintetičnih kanabinoidov (5F-AKB48)

„zmija, afgana“

zastrupitve

sintetični kanabinoidi v zaporu – zakaj?

raziskava:

cena, dostopnost, testi ne zaznajo, sprostitiv, čas hitreje mine (Baker 2015)

Psihonavti

tipični „**psihonavt**“ je: ?

- belopolt moški,
star 15–35 let
- univerzitetna
izobrazba
- dobra zaposlitev
- IT znanje
- samski
- uporabnik **drog**

(Orsini in sod. 2015)

**injiciranje 3-
MMC**

**pomanjkanje
kokaina**

cena

dostopnost

posledice

**injicirajoči
uporabniki
drog**

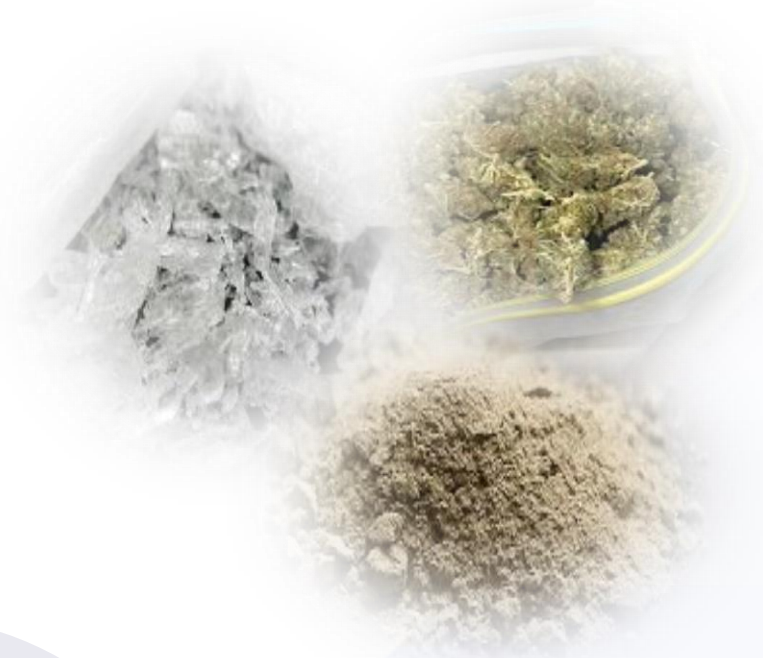
**moški, ki imajo
spolne odnose
z moškimi**

samozavest

**večja želja po
spolnosti/
bolj intenzivna
izkušnja**

**lažje se
povežejo z
drugo osebo**
posledice

Zastrupitve

**več
zastrupitev
z
NPS**

**90 %,
21 let**

Sistem za zgodnje opozarjanje na pojav NPS

MDMB-CHMICA na območjih Maribora, Celja in Novega mesta, v obliki rastlinske mešanice in pastozne snovi črne barve.

Ekstazi, različne tabletki in v kristalih.

Ekstazi, ki vsebuje NPS.

Amfetamin, metamfetamin, ketamin.

Različni NPS.

Sintetični opiat.

